

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 431. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602691904/facsimile.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

Væsten kan fierdes i nærheden af mennesker og kan enten være hjælp-
som eller ondskabsfuld over for disse.

- 25 *Om og Haaret ginstær* . . . *ung: Holgers Søn om Livet* i Ingemanns roman-
cyklus *Holger Danske*, 1837. – *Thorbjørn*: hovedperson i *Sjunde Sol-
balleen*.
- 26 *Valdemar Sejrs*: dansk konge 1202-1241. – *Olav Tryggvason*: norsk konge
995-1000.
- 27 *Færgeskaalen*: et naturvæsen. – *Gerdt*: smuk jettepige, genstand for guden
Frøys begær. – *Skade*: datter af jætten *Thyasse*, gift med guden *Njord*. –
Stømmanden: et naturvæsen.
- 28 *hans Fader*: JK's datter *Asta Zerlang* fortæller, at modellen til proprietær
Winttrup var *Per Kold*, købmand og trælasthandler i *Løgstor*, en ærlig,
hyggelig og færdig mand, som var gift med JK's søster *Maren*. Et ung-
domsportræt af samme skulle være den unge *somand* i *Hardt Styrbord*,
1916.
- 32 *Karolus* . . . *Magnus*: *Karl* den Store, fransk konge o. 800.
- 37 *Sønderjydernes Besøg* . . . 1866: medens 1. oplag 1902 har 1866, har 3. op-
lag 1917, 1865. Det sidste årstal synes at være det rigtige. I 1865 gæstede
2000 sønderjyder København, hvor de fejredes med overstrømmende
højtidelighed. Talrige besøg af mindre omfang fandt sted rundt om i lan-
det. – *Kampen* . . . *Grundloven*: *Grundtvig* og *Tscherning* søgte i sidste
øjeblik ved personlig henvendelse til *Christian IX* at hindre, at kongen
underrettede forfatningsforliget, men forgæves. De fik ikke en gang
foretræde. – *Tscherning*: *Anton Frederik Tscherning*, 1795-1874, dansk
officer og politiker. Fører for *Bondevennerne*. – *J.A. Hansen*: *Jens An-
dersen Hansen*, 1806-1877, dansk politiker. En af *Bondevennerne*'s le-
dere, som kæmpede for valgret og lighed. Han knyttede sig efter 1866
til ledere af de nationale *Godsejere*, *grev Frøjs*. Herefter dalede hans
indflydelse. – *Geert Wintner*: dansk politiker, 1813-1905. Medlem af Fol-
ketinget 1849-1884. Tilhænger af *Tscherning*. Førte gennemgående
moderat forligspolitik. – *Grev Frøjs*: *Christian Emil Joel Vind Frøjs*,
1817-1896, lensgreve, politiker. Han var enhedsmærke for de nationale
godsejere og gennemførte grundlovsvoteringen 1866 efter forlig med
J.A. Hansen. Konseilspræsident 1865-1870. – *Bløde*: sump.
- 38 *Dampskibet*: efter 1867 sejlede DFDS-dampskibe på ruten København-
Aalborg-Limfjorden. Mellem Aalborg og Løgstor var anløbsstederne
Nibe og *Aggersand*. – *Seltersvand*: mineralvand fra *Selters*, by i Tyskland.
- 39 *Kongedybet*: fårvand i Sundet ud for København. Den nordlige del udgør
Københavns Red, jf. *Slaget på Reden 2/4 1801*. – *de historiske* . . . *Treasur-
kisten*: maleri- og skulptursamlingen fandtes på *Christiansborg* indtil
slottets brand i 1884. – *Etnografisk Museum*: grundlagt af *C.J. Thomsen*
1839. Det udskiltes af *Kunstmuseet* og overførtes til *Prinsens Palæ*
1849. – *Biskop Grundtvigs*: i 1861 fik *Grundtvig* rang med *Spøllands* bi-
skop.